

Avizat,

Inspector Școlar General

Ana-Cristina Botan

PLAN DE MĂSURI PENTRU PREVENIREA ABSENTEISMULUI ȘI ABANDONULUI ȘCOLAR ÎN UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT DIN JUDEȚUL VASLUI

An Școlar 2023-2024

1. Argument

Abandonul școlar reprezintă un fenomen de amploare al sistemului românesc și, implicit, al societății noastre. Dimensiunile sale îngrijorătoare îl fac să fie o problemă stringentă ce are nevoie de o strategie complexă de intervenție.

Rata abandonului școlar reprezintă unul dintre cei mai importanți indicatori ai eficienței sistemului de învățământ actual. Părăsirea sistemului educativ înaintea obținerii unui certificat de studii este un fenomen cu implicații grave asupra dezvoltării personale a elevilor și a șanselor lor de integrare socială și profesională, dar și asupra societății.

Efectele negative ale abandonului școlar își pun amprenta asupra individului, atât în plan psihologic, ducând la alterarea imaginii de sine, la neîncrederea în forțele proprii, dar și pe plan social, abandonul ducând la marginalizarea socială a individului, acestuia limitându-i-se accesul la o calificare profesională recunoscută.

Mutațiile din societate și din familia contemporană (problemele economice, problemele de relaționare între părinți și copii, timpul redus petrecut cu familia, redistribuirea rolurilor, suportul social și emoțional redus, supraîncărcarea profesională a părinților sau munca în străinătate, etc.) determină mai multe probleme emoționale la copii decât în trecut.

La acestea se adaugă presiunea grupului, riscul consumului de droguri, metode educative slabe sau inconstante, disfuncțiile în notare, frica de examene, etc., toate acestea constituindu-se în factori de stres pentru elevi, care aleg din păcate fuga de la ore decât confruntarea cu problemele. Văzut din această perspectivă, absenteeismul devine o problemă

socială, un semnal tardiv al existenței unor probleme, o conduită care reflectă atitudinea structurată a lipsei de interes, motivație, încredere în educația școlară.

Din păcate, absentismul este în creștere, mai ales la nivel liceal, iar ignorarea sau pedeapsa excesivă pot doar contribui la cronicizarea fenomenului.

2. Absenteismul

Absenteismul școlar se deosebește de abandonul școlar prin faptul că, teoretic și formal, copilul figurează în evidența școlii, fiind înscris la clase, pe care însă nu le frecventează pe perioade lungi de timp. Așa se adună absențele nemotivate, iar la final apare exmatricularea. Acesta este momentul în care absentismul se transformă oficial în abandon școlar. Absenteismul școlar poate fi definit ca o problemă socială explicată din ce în ce mai des drept o caracteristică socio-culturală a mediului din care provine elevul.

Absenteismul mai poate fi înțeles și ca un tip de conduită evazionistă stabilă, permanentă ce reflectă o atitudine lipsită de respect, interes, motivație și încredere în educația școlară.

Absenteismul este folosit de elevi ca o formă de agresiune pasivă împotriva școlii, fără a le mai fi frică de posibilele pedepse care ar surveni atât din partea conducerii instituției, cât și a părinților. Absenteismul este primul factor asociat în mod direct cu abandonul școlar.

Studiile de specialitate identifică următoarele tipuri de absentism:

- absenteism selectiv (fuga de la școală este frecventă la o singură disciplină sau doar la câteva discipline)
- absenteism generalizat (fuga de la școală este frecventă și generalizată, prefigurează abandonul școlar)
- căutarea singurătății (reacție la tensiunea puternică intra- sau interpersonală)
- dorința de a fi cu partenerul (la adolescenți)
- dorința de apartenență la grup („ritualuri de inițiere”)
- atitudine defensivă față de autoritatea unui sistem

Acest fenomen, numit absentism are o determinare multicauzală.

Cauzele care duc la apariția sa pot fi:

- *de natură individuală* (motivație școlară scăzută, lipsa de interes, imagine de sine deteriorată, autoeficacitatea scăzută, abilități sociale reduse, refuzul de a adera la o alegere făcută de alții, ca reacție la presiunea exercitată de dorințele adulților etc.)

Cauzele pot fi: frica de evaluare, de eșec, fobia / anxietatea socială (frecventă în perioada adolescenței, manifestată prin anxietate față de situația de a fi observat de colegi, teama de a vorbi în public, teama de a interacționa cu persoane de sex opus, *teama de critică, stimă de sine scăzută*); teama de pedeapsă, teama de pierdere a statutului în grup.

La nivelul școlii sau al instituției de învățământ, strategiile utilizate pentru a reduce rata de părăsire timpurie a școlii se află la baza întregii politici de dezvoltare instituțională. Ele au scopul de a crea un mediu de învățare pozitiv, de a consolida calitatea și inovația la nivel pedagogic, de a spori calitatea competențelor corpului didactic în vederea unei abordări corecte a diversității sociale și culturale, precum și în vederea dezvoltării unor tactici adecvate de combatere a violenței și intimidării în școală. Politicile de intervenție la nivelul școlii sau al instituției de învățământ includ:

- ❖ Transformarea școlilor în comunități de învățare care să se bazeze pe o imagine de dezvoltare instituțională comună tuturor beneficiarilor, prin utilizarea experienței și cunoștințelor tuturor acestora, prin crearea unui mediu confortabil, care să inspire și să încurajeze libertatea de gândire, motivându-i astfel pe tineri să își continue educația și instruirea.
- ❖ Perfectarea unor sisteme care să identifice primele semne de risc, ceea ce oferă posibilitatea de a fi luate măsuri prompte înainte ca problemele să se manifeste și înainte ca elevii să înceapă să se distanțeze de școală, să lipsească sau să o abandoneze.
- ❖ O strânsă legătură cu părinții și cu alte organizații relevante din afara școlii, cum ar fi: serviciile comunitare din zonă, care reprezintă emigranții sau minoritățile, asociațiile sportive și culturale, angajatorii sau organizațiile societății civile, ceea ce facilitează găsirea unor soluții holistice pentru ajutarea acelor elevi din grupele de risc și mediază apelarea la sprijin din exterior, la psihologi, asistenți sociali, servicii comunitare sau asociații culturale. Acest lucru poate fi facilitat de mediatorii din comunitatea respectivă, capabili să susțină comunicarea cu părinții și copiii din aceste grupe de risc și să reducă gradul de neîncredere al acestora în școală.
- ❖ Susținerea și sprijinirea continuă a eforturilor depuse de cadre didactice în munca lor cu elevii din grupele de risc, condiție de bază pentru eficacitatea măsurilor luate la nivel de instituție. Cursurile de pedagogie, precum și cursurile ulterioare de perfecționare pentru cadre didactice și pentru personalul administrativ din cadrul școlii sunt menite să îi ajute pe aceștia să abordeze corect problema diversității la clasă și să îi susțină pe elevii provenind din medii defavorizate socio-economic, conducând la rezolvarea eventualelor situații dificile care pot apărea în procesul de predare.

Politicile de intervenție la nivel individual au scopul de a asigura un set de mecanisme, care pot fi adaptate în funcție de nevoile fiecăruia dintre elevii care riscă să părăsească școala prematur. Ele se concentrează pe dezvoltarea personală în vederea creării unui sistem de rezistență la factorii

-de natură familială sau de natură socio-economică (familii dizarmonice, stil parental indiferent/neglijent, părinți plecați în străinătate, sărăcia, stările conflictuale dintre părinți, care generează o atmosferă nefavorabilă pentru copii)

-de natură școlară (supraîncărcarea programelor școlare, stiluri educaționale deficitare, frica de evaluare, conflict cu elevii, practici educative percepute de elevi ca fiind nedrepte, frustrante, incompatibilitatea între dorințele elevilor și oferta educațională a școlii)

Cauze: fenomenul de absenteism și abandon școlar este generat de cauze complexe, precum:

1. Factori socio-economici: mediul de rezidență, nivelul de dezvoltare socio-economică a zonei de rezidență, stadiul de dezvoltare a regiunii, rata sărăciei.
2. Factori de mediu familial: nivelul de educație, ocupația și gradul de ocupare al părinților, situația financiară a familiei, condițiile de locuit, tipul familiei, sprijinul/indiferența părinților cu privire la educația și activitatea școlară a copiilor, modelul educațional oferit de alți membri ai familiei, gradul de comunicare în familie, migrația părinților în străinătate.
3. Factori socio-psiho-individuali: genul, etnia, starea de sănătate fizică și psihică, statutul marital, folosirea copiilor la muncă în gospodărie, anturajul, implicarea în activități aflate la limita legii, participarea la educația timpurie, capacitatea de utilizare a computerului și accesul la internet, gradul de încredere în educație, nivelul de informare cu privire la accesul la sistemul educațional, intrarea timpurie pe piața muncii;
4. Factori școlari: rezultatele școlare, integrarea în colectivul clasei de elevi, calitatea relațiilor cu profesorii și cu colegii, absenteismul, experiența repetenției, cultura calității educației. Alte cauze care țin de contextul școlar specific (inclusiv relația profesor-elev) sunt: presiunea grupului, supraîncărcarea școlară, comunicarea defectuoasă elev-profesor (ironizarea, umilirea elevului), evaluarea subiectivă, frica de evaluare, conflict cu colegii, practici educative percepute de elevi ca fiind nedrepte, frustrante, incompatibilitate între aspirațiile, trebuințele de învățare și oferta educațională a școlii; formă de apărare -împotriva disciplinei excesiv de rigidă și severă, politicile pro-absenteiste ale școlii la elevii din clasele terminale (în școlile de „elită”). O cauză importantă este și variabila vârstă:
  - la elevii mici - fuga de la școală poate fi o manifestare a „fobiei școlare”. Cauzele putând fi: dependență crescută de părinți, părinți care valorizează excesiv educația școlară; stiluri parentale supraprotectoare, autoritare sau indiferente; strategie defensivă față de colegii violenți, eșecul școlar, situații umilitoare.
  - la elevii mari - fuga de la ore este rezultatul unei opțiuni (proces de deliberare, luare a deciziei).

ANALIZA CANTITATIVĂ A DATELOR COLECTATE

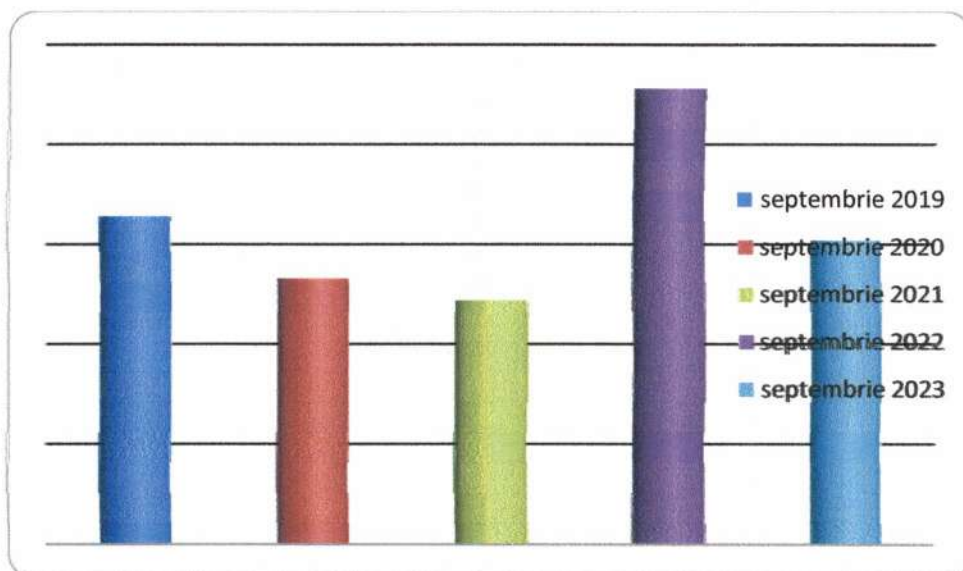
	Nr. elevi (F/B)	Rata abandon/mediu
<u>CICLUL PRIMAR</u> Total elevi abandon: 52 , B- 26 ; F-26 Rata abandon județ 0,51 %	Urban- 37 , B- 16 ; F- 21	Rata abandon urban 0,81%
	Rural- 15 , B- 10 ; F- 5	Rata abandon rural 0,27%
<u>CICLUL GIMNAZIAL</u> Total elevi abandon: 208 , B- 165 , F- 43 Rata abandon județ 2,11 %	Urban-116, B- 95 ; F- 21	Rata abandon urban 2,67 %
	Rural- 92 , B- 70 , F- 22	Rata abandon rural 1,67 %
<u>CICLUL LICEAL</u> Total elevi abandon 59 , B- 50 , F- 9 Rata abandon județ 1,77 %	Urban-44, B- 41 , F-3	Rata abandon urban 1,48 %
	Rural- 15 , B-9 , F-6	Rata abandon rural 4,19 %
<u>CICLUL ÎNVĂȚĂMÂNT PROFESIONAL</u> Total elevi abandon: 117 , B- 60 , F- 57 Rata abandon județ 5,02 %	Urban -86 , B -40, F - 46	Rata abandon urban 4,43 %
	Rural -31, B -20, F -11	Rata abandon rural 7,20 %
TOTAL ELEVII ÎN ABANDON ȘCOLAR= 393 , B- 301 ; F-135 Rata abandon județ: 1,69%	Urban=240 B- 192 ; F- 48	Rata abandon urban 2,05 %
	Rural= 153 B- 109 ; F-44	Rata abandon rural 1,28 %

intermediul unei învățări non-formale, în afara metodelor consacrate, lucru care sporește încrederea în sine și imaginea de sine a tinerilor și facilitează reintegrarea acestora în sistemul de educație. Sprijin individual direcționat, prin combinarea *sprijinului de ordin social, financiar, educațional și psihologic* pentru tinerii cu dificultăți.

Situația privind numărul elevilor care au abandonat școala și a neșcolarizaților în anul școlar 2022–2023

Studiul referitor la abandon pe anul școlar 2022-2023 a vizat un eșantion format din 66 de unități școlare (46 din mediul rural și 20 din mediul urban). Comparativ cu anii școlari trecuți, situația se prezintă astfel:

- rata abandon septembrie 2019 – 1,64%
- rata abandon septembrie 2020 – 1,33%
- rata abandon septembrie 2021 – 1,22%
- rata abandon septembrie 2022 – 2,28 %
- rata abandon septembrie 2023 – 1,69 %

Dintr-un număr de 25651 elevi ai eșantionului, înscriși până la finele anului școlar trecut, 436 de elevi au abandonat școala.

de risc și în vederea depășirii dificultăților de natură socială, cognitivă sau emoțională cu care se pot confrunta elevii din grupul de risc. Politicile de intervenție la nivel individual pot include:

- Mentoratul - îi ajută pe elevi să depășească dificultățile de învățare, sociale sau personale. Fie că este vorba de o interacțiune elev-profesor (mentorat) sau o interacțiune între profesor și un grup mic de elevi (tutorat), elevii primesc asistență direcționată, adesea din partea corpului didactic, membrilor comunității sau chiar a colegilor lor.
- Adaptarea predării în funcție de nevoile elevilor, printr-o consolidare a abordărilor individuale de învățare și prin acordarea de sprijin elevilor din grupele de risc - îi ajută pe aceștia să se adapteze cerințelor educației formale și să depășească obstacolele create de sistemul de educație și formare și, în acest fel, contribuie la preîntâmpinarea repetării anului școlar.
- Consolidarea unui sistem de îndrumare și consiliere - acordă elevilor sprijin în alegerea carierei potrivite, în procesul de tranziție de la un nivel educațional la altul sau din sistemul educațional în sistemul de angajat. Se reduce, astfel, riscul unor decizii proaste, bazate pe așteptări false sau pe informații insuficiente. Tinerii sunt ajutați să ia decizii care să corespundă ambițiilor, intereselor și talentelor lor.
- Asigurarea accesului la sprijin financiar pentru acei tineri a căror situație economică e posibil să aibă drept rezultat părăsirea timpurie a școlii. Acolo unde se consideră potrivit, astfel de sprijin poate fi acordat în baza unor condiții sau poate fi în strânsă relație cu măsurile suport din asistența socială.

POLITICILE DE COMPENSARE au scopul de a ajuta să se reintegreze, într-un program de educație, acele persoane care au părăsit prematur sistemul de educație, oferindu-le acestora căile adecvate prin care să poată reintra în programul de educație și formare profesională și să dobândească acele calificări pe care nu le-au obținut. Politicile de compensare includ:

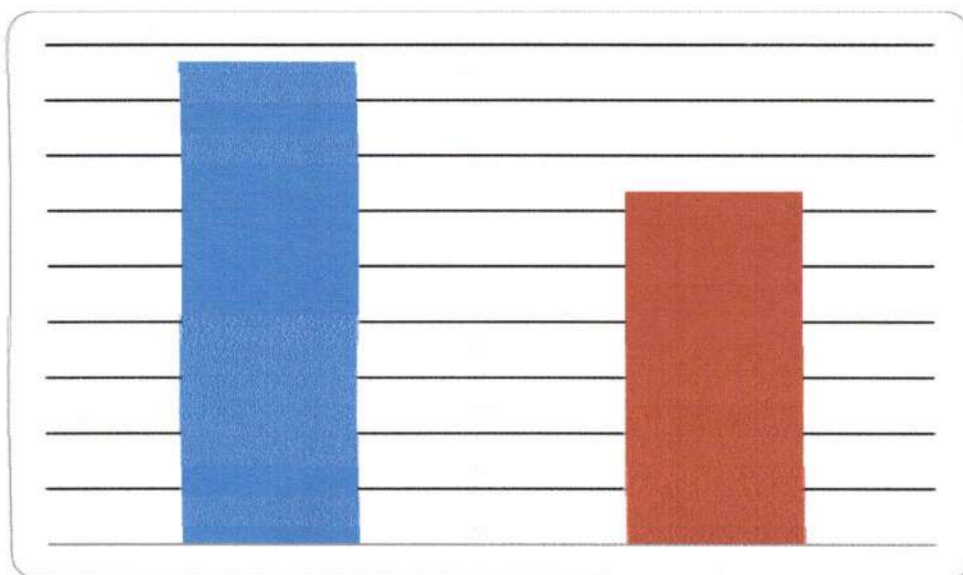
- Programe de reintegrare școlară „a doua șansă”, care oferă *medii de învățare ce sunt menite să răspundă nevoilor specifice ale tinerilor care au părăsit prematur sistemul de educație, să recunoască și să identifice cunoștințele existente și să le susțină demersul*. Aceste programe sunt diferite de cele școlare, atât în ceea ce privește abordările organizaționale, cât și cele pedagogice și sunt adesea caracterizate de grupuri mici de studiu, de predare personalizată, adaptată vârstei cursanților, inovativă, precum și de trasee educaționale flexibile. *Pe cât posibil, aceste programe trebuie să fie accesibile și gratuite.*
- Asigurarea unor diferite căi de reintegrare în sistemul de educație și formare profesională consacrat. Cursurile de tranziție, cu un accent deosebit pe îndrumare, pot fi de un real folos în depășirea momentului anterior de eșec și în revenirea persoanei în sistemul educațional consacrat.
- Recunoașterea și validarea cunoștințelor deja asimilate, inclusiv a competențelor dobândite prin

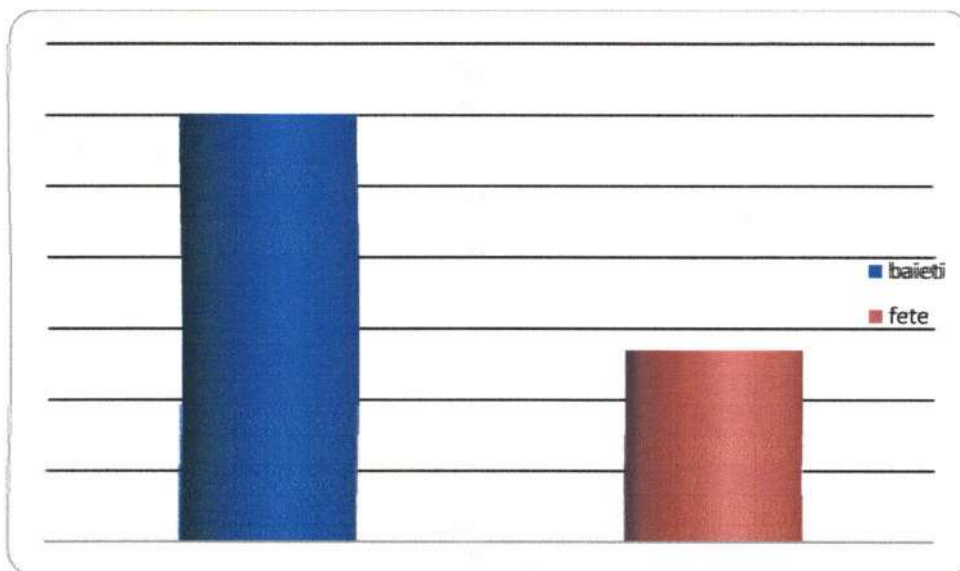
REPREZENTĂRI GRAFICE ALE DATELOR OBȚINUTE

Rata abandonului școlar la nivelul județului este de 1,69%. Rata abandonului școlar urban înregistrată este de 2,05%, iar cea la nivel rural de 1,28%. Distribuția la nivelul județului, în funcție de variabila gen, se prezintă astfel: băieți – 301, fete – 135.

Rata abandonului școlar la nivelul județului în funcție de mediu

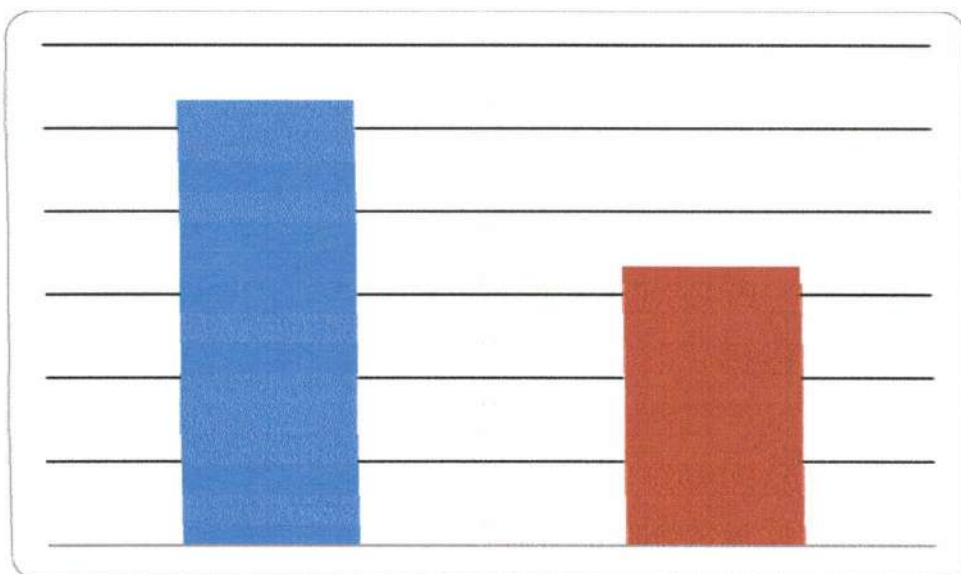

Abandonul școlar la nivelul județului în funcție de gen

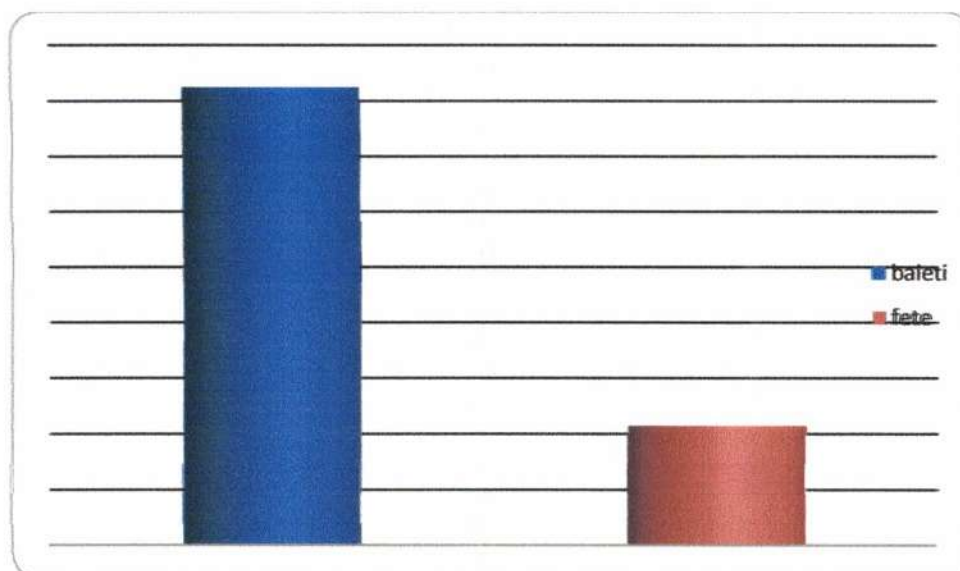

Rata abandonului școlar la nivel gimnazial în funcție de mediu

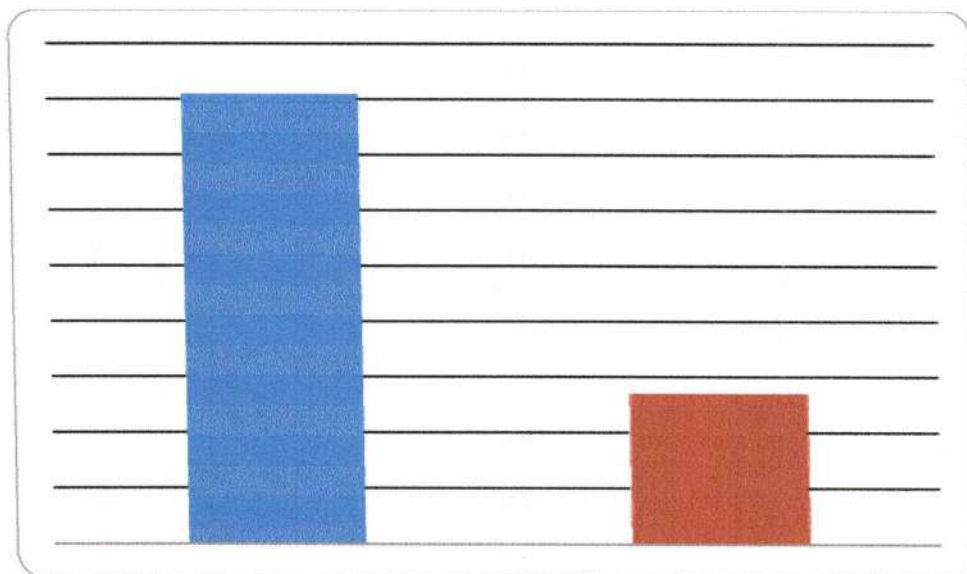
Rata abandonului școlar la nivel gimnazial în funcție de gen

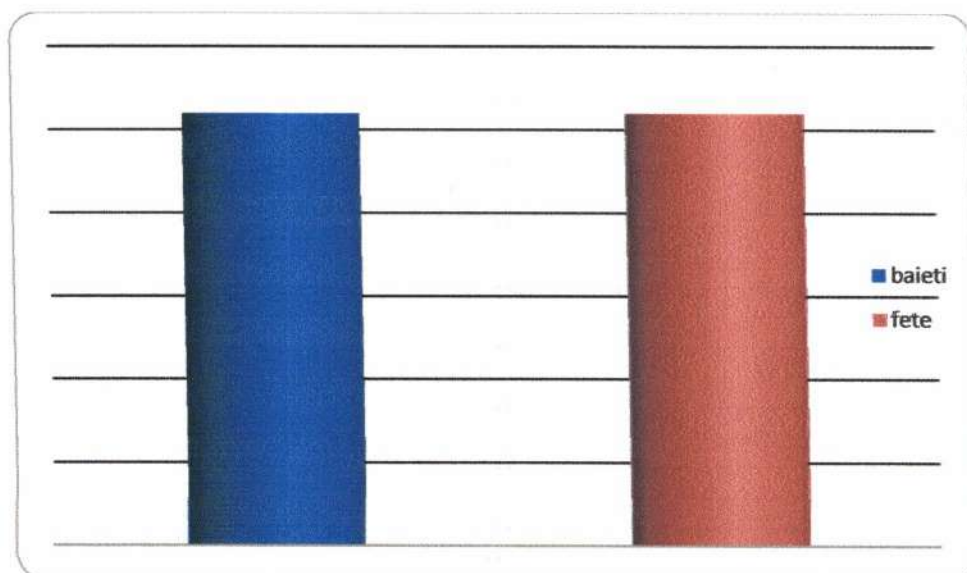
Rata abandonului de la *ciclul liceal* este de 1,77 %. Un număr de 59 de elevi la nivelul întregului județ, din care 50 băieți și 9 fete, au abandonat școala. În mediul urban, rata abandonului pentru acest ciclu de învățământ este de 1,48 % și 4,19% în mediul rural.

Cea mai mică rată se întâlnește la *ciclul primar* (0,51%) unde au abandonat școala un număr de 52 de elevi la nivelul întregului județ, din care 26 băieți și 26 fete. În mediul urban, rata abandonului pentru acest ciclu de învățământ este de 0,81% și 0,27 % în mediul rural.

Rata abandonului școlar la nivel primar in functie de mediu

Rata abandonului școlar la nivel primar in functie de gen

Rata abandonului de la *ciclul gimnazial* este de 2,11 %. Un număr de 208 de elevi de la nivelul întregului județ, din care 165 băieți și 43 fete au abandonat școala. În mediul urban, rata abandonului pentru acest ciclu de învățământ este de 2,67% și de 1, 67% în mediul rural.

fi motivat de faptul că trecerea de la un ciclu educațional la altul este condiționat de note, acestea fiind un indicator pe baza căruia elevul consideră dacă are șanse în conturarea unui traseu educațional școlar. De asemenea, o rată mai ridicată a abandonului regăsim în aceste situații și ca urmare a condițiilor specifice și dificultăților economice și de integrare ridicate de adaptarea la un mediu școlar nou, situat în afara comunității de apartenență.

De asemenea, mediul școlar exigent reprezintă un factor al abandonului școlar. Insuccesele școlare repetate, faptul că elevul nu reușește să atingă minimul de performanță, duc la scăderea drastică a interesului elevului pentru școală, la demotivare și, în final, la repetenție. Un alt indicator care surprinde relația cu mediul școlar este gradul în care elevul percepe școala. Dacă școala nu este percepută ca un loc prietenos, dacă nu este un loc care reușește să ofere un cadru confortabil, să stârnească interesul elevului, atunci se poate ajunge ca singura alternativă a elevului să fie abandonul școlar.

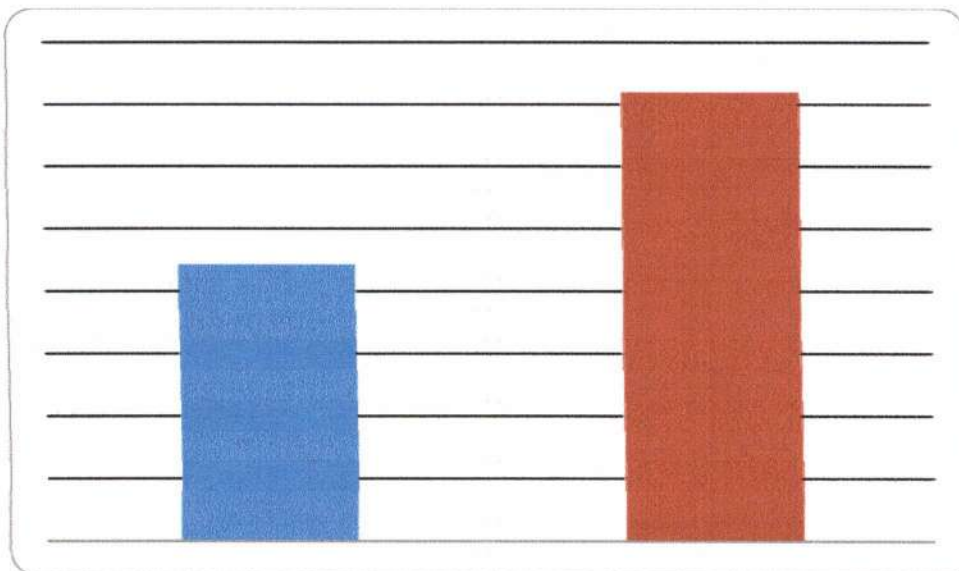
Situația socio-economică precară a unei familii reduce mult șansele accesului la educație al copiilor. Sărăcia limitează posibilitățile părinților de a oferi copiilor resursele necesare educației și reprezintă una din principalele cauze ale fenomenului. De regulă, costurile legate de educarea copiilor (rechizitele școlare, îmbrăcăminte etc.) sunt foarte greu de suportat de familiile nevoiașе. Acest fapt îi împinge pe unii elevi să renunțe la școală înainte de finalizarea unui ciclu de învățământ sau înainte de a obține o calificare sau o specializare. Ei renunță timpuriu la școală și intră pe piața muncii pentru a aduce venituri suplimentare familiei. De multe ori, copiii sunt trimiși de către părinți să muncească și să contribuie la veniturile familiei.

Apartenența la un grup vulnerabil este o un alt aspect care explică rata ridicată de abandon școlar (copii romi, din familii monoparentale, cu dizabilități, din familii sărace sau cu nivel educațional redus, copii din mediul rural). O categorie aparte, extrem de vulnerabilă, ce se regăsește la nivelul județului nostru, o reprezintă cea a copiilor ai căror părinți sunt plecați să lucreze în străinătate. Mulți dintre ei nu reușesc să dezvolte mecanisme de coping pentru a depăși momentul dificil al separării de părinți, ajungând să manifeste dezinteres față de școală și față de adulții în grija cărora au fost lăsați. Părinții nu sunt informați despre evoluția școlară a copiilor și nu conștientizează consecințele negative majore ce se produc asupra dezvoltării psihice a acestora din cauza deciziei de a pleca din țară.

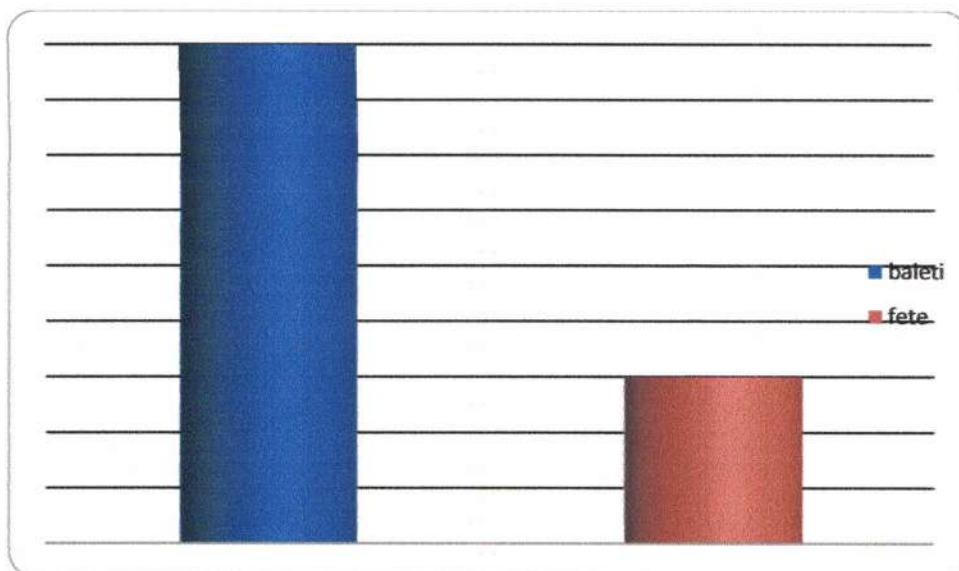
Tot din categoria factorilor familiari ce cauzează abandon școlar putem menționa și dezorganizarea vieții de familie, climatul familial tensionat, stiluri parentale deficitare etc. Părinții pasează responsabilitatea școlii, nu oferă sprijin în pregătirea școlară a copiilor, nu sunt interesați de situația școlară, minimalizând rolul educației în succesul personal al acestora. Familiile dezorganizate intră într-un cerc vicios din care nu reușesc să iasă fără un ajutor specializat. Membrii familiei trăiesc într-o stare de sărăcie acută și sunt adesea victime ale alcoolismului și violenței domestice, factori care, conform părerii specialiștilor, preced abandonul școlar.

Având în vedere faptul că aceste cauze care generează abandon școlar sunt multiple, din diferite sfere, se impune crearea unui parteneriat real între școală, familie și comunitate, fiecare dintre ei fiind responsabilizat direct.

Rata abandonului școlar la nivel învățământului profesional în funcție de mediu

Rata abandonului școlar la nivel învățământului profesional în funcție de gen

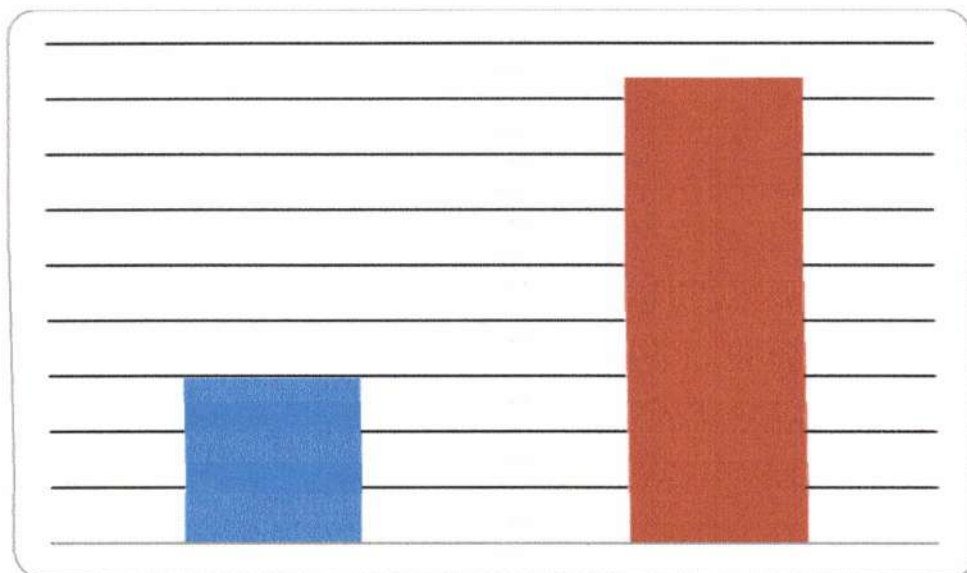

Concluzii

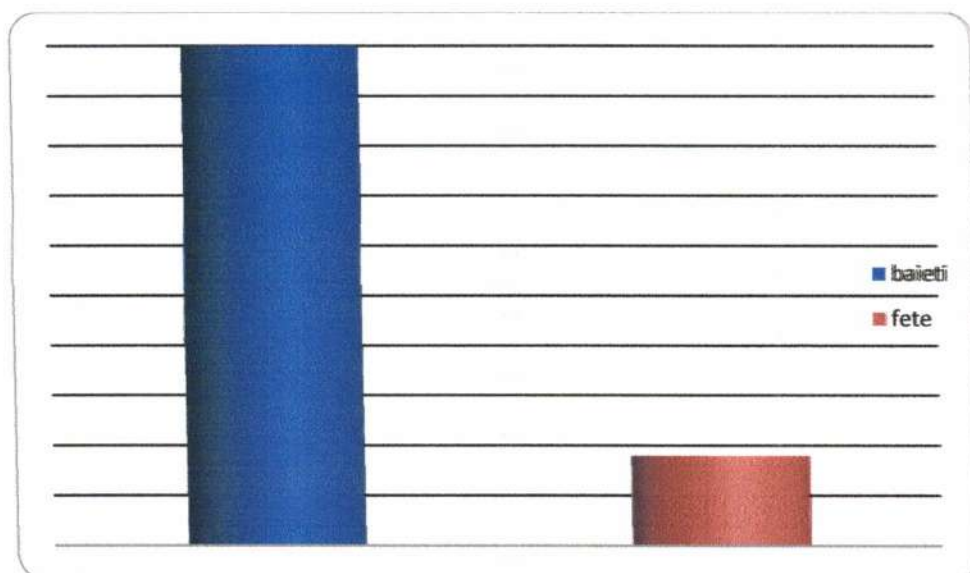
Putem remarca faptul că cei mai mulți elevi părăsesc școala în timpul învățământului profesional și liceal, urmând cei din învățământul gimnazial și cel primar. Riscul cel mai mare de abandon se înregistrează la trecerea de la învățământul primar la cel gimnazial și de la învățământul gimnazial la cel liceal. Astfel, în clasa a IX a și a V a se constată cea mai ridicată rată a abandonului, elevii manifestând dificultăți în a se adapta condițiilor sistemului de învățământ. Acest aspect poate

Rata abandonului școlar la nivel liceal în funcție de mediu

Rata abandonului școlar la nivel liceal în funcție de gen

Rata abandonului de la *învățământul profesional* este de **5,02 %**. Un număr de **117 de** elevi la nivelul întregului județ, din care 60 băieți și 57 fete, au abandonat școala. În mediul urban, rata abandonului pentru acest ciclu de învățământ este de 4,43% și 7,20% în mediul rural.

Acțiunile partenerilor educaționali vor trebui să vizeze atât stabilirea unor strategii de prevenire a abandonului școlar la elevii aflați în situație de risc, dar și recuperarea și reintegrarea în sistemul educațional al celor aflați deja în situația de abandon.

Modalitățile de prevenire și de combatere se pot concretiza în:

- informarea comunității cu privire la amploarea fenomenului de abandon școlar și la implicațiile socio – profesionale ale acestuia;
  - sprijinirea familiilor cu o situație materială precară pentru a-și sustine copiii să meargă la școală;
  - identificarea elevilor cu risc de abandon școlar din fiecare instituție de către profesorii consilieri /profesorii diriginți și analizarea factorilor de risc și a factorilor suportivi în adaptarea școlară;
  - stabilirea unei strategii de intervenție, în cooperare cu diferite instituții (asistența socială, poliție etc), în vederea reintegrării copiilor care au abandonat școala;
  - implementarea de activități educative de creștere a atractivității școlii și de creștere a gradului de implicare școlară a elevilor ;
  - prevenirea repetenției prin crearea unor situații speciale de succes pentru elevi, deoarece succesele și recompensele dezvoltă inițiativele elevului și cresc stima de sine a acestuia;
  - implicarea elevilor ai căror părinți sunt plecați în străinătate într-un program de consiliere psihologică în vederea ameliorării problemelor de dezvoltare psihoemoționale cu care se confruntă.
- / implicarea activă a părinților în viața școlară prin participarea la diverse ore de curs, la diferite activități extrașcolare comune cu elevii și cadrele didactice;
- inițierea unor programe de educație parentală , centrate pe diverse aspecte ce țin de dificultățile de învățare și de adaptare ale copilului la mediul școlar;
  - includerea elevilor în programe de educație remedial, pentru a putea recupera decalajul cauzat de lipsa accesului la școala online.

Având în vedere prevederile Legii Educației Nr. 198 din 04 iulie 2023, ordinele și metodologiile referitoare la prevenirea și reducerea absenteismului și abandonului școlar, toate cadrele didactice din unitățile de învățământ din județul Vaslui vor realiza prevederile prezentului plan de măsur

Plan de măsuri pentru prevenirea absenteismului și abandonului școlar în unitățile de învățământ din județul Vaslui

Nr. crt.	Obiective	Activități	Responsabil/Termen	Strategii	Monitorizare/ Evaluare
1.	Integrarea tuturor copiilor de vârstă școlară și asigurarea unui climat de securitate fizică și psihică	-asigurarea condițiilor pentru frecventarea școlii (atât în format fizic, cât și online) - derularea unor acțiuni de promovare a ofertelor educaționale - promovarea cooperării prin consultarea elevilor privind activitățile educative organizate de școală -promovarea comunicării	-echipa de management a școlii -cadre didactice -elevi / Permanent	-dezbatere -brainstroming -lucrul in grupe -rezolvare de probleme -studii de caz -activități destinate familiarizării potențialilor elevi cu exigențele mediului școlar	-echipa de management - înregistrarea tuturor elevilor

INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN VASLUI
 Strada Donici nr.2
 Tel. 0235/311928, Fax 0235/311715, 0235/319234
 e-mail: isjvaslui@isj.vs.edu.ro

	eficiente în relația profesor-elev			
	-cultivarea încrederii în sine prin evitarea etichetărilor și utilizarea unui sistem echitabil de recompense și sancțiuni			
2. Identificarea cauzelor și monitorizarea elevilor cu absentism școlar	-legătura permanentă diriginte-profesor-părinte -asigurarea climatului de intercomunicare între actorii actului educațional -intervenție timpurie pentru a preveni efectele negative ale absentismului (școlare, sociale, individuale) -sprijinirea perioadei de	diriginți/săptămânal -cadre didactice, consilier școlar/permanent	-dezbateri la nivelul consiliului clasei -stabilirea și aplicarea unor reguli la nivelul colectivului -stabilirea unui program de recuperare a materiei pentru elevii aflați în situație de risc - organizarea de programe și activități de introducere în mediul școlar destinate elevilor de la început de ciclu	-analiza datelor, evaluări sumative

		tranziție (clasa pregătitoare, clasa a V-a, clasa a IX-a)		-derularea de proiecte prin care se asigură servicii de sprijin/consiliere pentru elevii aflați în situații de risc	
		-diversificarea serviciilor oferite elevilor în situații de risc			
3.	Valorificarea competențelor cadrelor didactice în recuperarea elevilor aflați în situație de risc	-utilizarea tehnicilor de învățare activă și interactivă -asigurarea unui climat favorabil dezvoltării psiho-comportamentale armonioase	-diriginți/permanent -cadre didactice/permanent	-stili didactic adaptat specificului și potențialului elevului -implementarea unor programe extrașcolare care să dezvolte o atitudine pozitivă a copiilor față de școală -utilizarea metodelor de facilitare a învățării	-echipa de management -CEAC/asistențe
4	Implicarea activă a elevilor în actul educațional prin integrarea socială și consilierea privind cariera	-crearea unor echipe pluridisciplinare care să colaboreze în vederea prevenirii/diminuării	-diriginți/permanent -cadre didactice/consilier școlar/permanent	-comunicare permanentă -realizarea de activități extrașcolare care să satisfacă nevoia elevilor de a se simți	-echipa de management -consilier școlar/proiecte

	fenomenului de abandon școlar		valorizați	didactice
	<ul style="list-style-type: none"> -organizarea unor activități de pregătire suplimentară pentru elevii care întâmpină dificultăți cauzate de absenteismul școlar -organizarea de situații de învățare specifice adaptate particularităților elevilor -organizarea unor programe de voluntariat ce vizează creșterea coeziunii sociale a grupului de elevi -consiliere și orientare 		<ul style="list-style-type: none"> -desfășurarea de activități care dezvoltă la elevi abilitățile și atitudinile necesare succesului școlar -programe de consiliere vocațională 	<p>interdisciplinare, p ortofoliu elevilor, analiza situației la învățătură</p>

5	Consolidarea parteneriatului școală-familie	<ul style="list-style-type: none"> -creșterea încrederii și a relaționării dintre copii, părinți și școală -antrenarea părinților în activitatea de informare și formare educative -dezvoltarea la elevi a sentimentului de apartenență la propria instituție școlară 	<ul style="list-style-type: none"> -diriginți -cadre didactice/permanent 	<ul style="list-style-type: none"> -valorificarea comunicării între membrii familiei, între familie și școală -implicarea în activități comune -desfășurarea unor cursuri de educație parentală -atelieri de dezvoltare personală 	Echipa de management/discuții libere, chestionare
---	---	--	--	---	---

ACTIVITĂȚI DE PREVENȚIE ȘI INTERVENȚIE ÎN CAZUL ABSENTEISMULUI

1. *Întocmirea unui caiet de monitorizare a absențelor la nivelul clasei.*
2. *Notarea riguroasă a absențelor la fiecare oră e curs.*
3. *Monitorizarea elevilor care absentează frecvent , de către profesor și diriginte.*
4. *Aplicarea și centralizarea chestionarelor pentru elevi și părinți (dacă situația o impune) în vederea identificării cauzelor absentismului.*
5. *Afișarea lunară a situației absențelor în sala de clasă.*
6. *Desfășurarea unor întâlniri comune elev-părinte-diriginte/consilier școlar cu scopul întocmirii unui plan personalizat de măsuri remediale și consiliere*
7. *Menținerea în clasă a unei atmosfere care să asigure satisfacerea nevoii de siguranță afectivă a fiecărui elev.*
8. *Promovarea cooperării în clasă, astfel încât și elevii cu performanțe modeste să experimenteze succesul.*
9. *Utilizarea unor metode de predare-învățare atractive.*
10. *Consilierea individuală a elevului și a familiei, în funcție de fiecare caz în parte.*
11. *Aplicarea consecventă a regulamentului școlar referitor la absențe.*
12. *Implicarea părinților în viața socială și educațională a copiilor (participarea activă la ședințele organizate în școli, participarea alături de copii la activități extrașcolare, sprijinirea copilului în pregătirea temelor, comunicarea eficientă cu proprii copii).*
13. *Desfășurarea unor activități cu părinții pe problematica efectelor absentismului.*
14. *Parteneriat cu diverși actori sociali în vederea realizării unor activități ce urmăresc dezvoltarea armonioasă a copiilor din comunitate.*

(Vă rugăm să calculați media notelor / a calificativelor elevului în anul școlar precedent. Pentru elevii aflați în situație de repetenție se va trece media notelor / a calificativelor obținute și se va înscrie în clar „REPETENT”)

NIVELUL DE EDUCAȚIE AL PĂRINȚILOR

(Vă rugăm să încercuiți cifra corespunzătoare ultimului nivel de educație absolvit de mama, respectiv de tatăl elevului.):

a) MAMA: 1. Fără școală; 2. Primar; 3. Gimnazial; 4. Liceu; 5. Școală profesională; 6. Școală postliceală; 7. Învățământ superior

b) TATA: 1. Fără școală; 2. Primar; 3. Gimnazial; 4. Liceu; 5. Școală profesională; 6. Școală postliceală; 7. Învățământ superior

NUMĂRUL FRAȚILOR/SURORILOR ELEVULUI: .....

1. din care numărul fraților/surorilor mai mici ca vârstă decât elevul: .....

2. din care numărul fraților/surorilor locuiesc împreună cu elevul: .....

B. DATE GENERALE DESPRE CONDIȚIILE DE VIAȚĂ ALE ELEVULUI

(Vă rugăm să încercuiți răspunsul corespunzător situației elevului pentru care completați această fișă. În cazul în care nu dețineți date exacte, vă rugăm să încercați să estimați valorile corespunzătoare fiecărei întrebări din cele de mai jos.)

1. Numărul persoanelor care locuiesc în aceeași gospodărie cu elevul:

.....

2. Numărul camerelor (al spațiilor de locuit) din casa în care locuiește elevul:.....

3. Gospodăria este racordată la rețeaua de curent electric: 1. DA; 2. NU (în cazul în care în localitate NU există rețea de curent electric vă rugăm să menționați acest fapt).....

ȘCOALA:.....Localitatea ..... Județul

Învățător/profesor diriginte: .....

FIȘA ELEVULUI AFLAT ÎN SITUAȚIE MAJORĂ DE RISC DE ABANDON ȘCOLAR

A. DATE GENERALE DESPRE ELEV

NUME:.....

CLASA:.....

TIPUL DE CURS PE CARE ÎL FRECVENTEAZĂ:

1. zi; 2. frecvență redusă; 3. a doua șansă (vă rugăm să încercuiți cifra corespunzătoare)

VÂRSTA: .....

LOCALITATEA DE DOMICILIU AL PĂRINȚILOR:

.....

În aceeași localitate cu unitatea școlară?

1. Da   2. Nu

LOCALITATEA DE DOMICILIU AL ELEVULUI::

.....

În aceeași localitate cu unitatea școlară ?

1. Da   2. Nu

REZULTATELE ȘCOLARE ÎN ANUL ȘCOLAR PRECEDENT: .....

4. Gospodăria este racordată la rețeaua de apă potabilă: 1. DA; 2. NU (în cazul în care în localitate NU există rețea de apă potabilă vă rugăm să menționați acest fapt).....
5. Gospodăria este racordată la rețeaua de gaze: 1. DA; 2. NU (în cazul în care în localitate NU există rețea de gaze vă rugăm să menționați acest fapt)
.....
6. Gospodăria este racordată la rețeaua de canalizare: 1. DA; 2. NU (în cazul în care în localitate NU există rețea de canalizare vă rugăm să menționați acest fapt).....
7. Va rugăm bifați, în tabelul de mai jos, elementele din listă care există în gospodărie:

Animale domestice	
Unelte agricole manuale (de exemplu: greblă, sapă, lopată etc.)	
Unelte agricole mecanizate (de exemplu: tractor, mașină de tăiat lemne etc.)	
Mijloace de transport cu tracțiune animală (de exemplu: căruță, car etc.)	
Mijloace de transport cu tracțiune mecanică (de exemplu: autoturism, motoretă etc.)	
Echipamente electrocasnice (de exemplu: frigider, aragaz, mașină de spălat rufe)	
Computer	
Televizor	
Antenă satelit/cablu TV	

Telefon fix	
Telefon mobil	

Vă rugăm estimați timpul mediu necesar elevului pentru a parcurge distanța dintre casă și școală:
..... (minute/ore).

Mijlocul de transport folosit (bifați căsuța corespunzătoare):

Mijloc de transport asigurat de școală sau primărie (transport școlar)	
Transport public (tren, microbuz etc.), anume	
Mijloace proprii (autoturism, căruță etc.)	
Deplasare pe jos	

C. FACTORI DE RISC

(Vă rugăm să bifați din lista de mai jos acei factori pe care îi considerați specifici situației elevului pentru care completați această fișă. Puteți bifa unul sau mai mulți factori din fiecare categorie de mai jos. Vă rugăm ca la rubrica Observații să oferiți informații suplimentare cât mai detaliate despre factorii de risc identificați: de exemplu, dacă se bifează Absenteism ridicat, vă rugăm să precizați cauzele acestuia.)

1. Factori individuali

1. Stare de sănătate precară
2. Cerințe educaționale speciale, cu dosar

3. Cerințe educaționale speciale, fără dosar
4. Motivație redusă pentru activitățile școlare
5. Absenteism ridicat
6. Dificultăți de învățare
7. Implicarea în activități la limita legii
8. Alte situații, anume:

.....

Observații:

.....
.....
.....
.....

2. Factori familiali

9. Venituri la limita subzistenței
10. Nivel redus de educație al părinților
11. Familie dezorganizată prin divorț/deces
12. Familie monoparentală
13. Familie reorganizată (părintele în grija căruia se află s-a recăsătorit)
14. Copil temporar/permanent în îngrijirea bunicilor/rudelor
15. Situație de șomaj în cazul unui/ambilor părinți/tutori
16. Atitudine negativă a membrilor familiei față de educația copiilor/școală
17. Situații de abandon în cazul fraților mai mari

18. Prestarea unor activități lucrative în gospodărie/în afară de către elev

19. Lipsa unor condiții minimale de studiu acasă

20. Copil instituționalizat sau în plasament familial

21. Copilul stă în gazdă sau la internat

22. Alte situații, anume: .....

Observații:.....
.....

3. Factori școlari

23. Nefrecventarea grădiniței

24. Rezultate școlare slabe

25. Situație de repetenție în anii anteriori

26. Situație de repetenție repetată

27. Corigență la o disciplină în anii anteriori

28. Corigență la mai multe discipline în anii anteriori

29. Frecvență redusă/absenteism ridicat

30. Participare scăzută la activități extracurriculare

31. Comportament deviant/violent față de colegi, profesori

32. Lipsă de comunicare, izolare față de colegi

33. Manifestarea altor forme de inadaptare școlară

34. Alte situații, anume .....

Observații:

.....
.....

Data evaluării:

Cadrul didactic care a completat fișa:

ANEXA 2

Fișa de monitorizare a copilului aflat în risc de abandon școlar

Nume și prenume.....

Data nasterii..... Clasa.....Scoala .....

Adresa .....

Referent social : .....

Data întocmirii fișei:.....

Datele la care se fac completări, pe parcursul monitorizării:

1. ....

2. ....

3. ....

4. ....

Indicatorii observați ca fiind activi la prima evaluare a copilului (bifați):

I1. Numar mare de absente nemotivate

I2. Situatie familiala dificila
I3. Probleme grave de sanatate si/sau dizabilitate/handicap ale copilului
I4. Antecedente de abandon scolar in familia copilului
I5. Dificultati majore de deplasare la scoala

Partea I: Explicitatea situatiei specifice a copilului, la indicatorii identificati activi

Indicator .....

Situatia la data intocmirii fisei:

.....

Indicator .....

Situatia la data intocmirii fisei:

.....
.....

Indicator .....

Situatia la data intocmirii fisei:

.....
.....

Indicator .....

Situatia la data intocmirii fisei:

.....
.....
Alte aspecte relevante care nu au fost descrise in analiza indicatorilor

○ ***Comportament social***

In clasa (se completeaza dupa discutia cu dirigintele/ invatatorul)

.....
.....

In comunitate

.....
.....

B. Date școlare (nivelul reușitei școlare): (se completeaza dupa discutia cu dirigintele/
invatatorul)

○ **Motivația pentru învățare**

.....
.....

Numar de corigente cu specificarea disciplinelor

.....
.....

Discipline cu rezultate bune si foarte bune

.....
.....

○ **Discipline cu rezultate scăzute**

.....
.....

C. Situatia familiala: relatia copilului cu parintii/ reprezentantii legali; relatia familie-scoala

.....
.....

5. Puncte forte

.....
.....

6. Puncte slabe

.....
.....

S-a efectuat ancheta sociala a familiei?

DA – se anexeaza o copie dupa ancheta sociala in formatul utilizat de SPAS

NU – argumentati daca este sau nu necesara ancheta sociala